

PRAVDA O

DROGÁCH

Drogy každoročne
ničia a ruínujú
milióny ľudských
životov. Čo by ste
o nich mali VEDIET?

Extáza
LSD Speed
Kokaín
Marihuana

slovenskobeزدrog.sk

PREČO BOLÁ VYDANÁ TÁTO BROŽÚRKA

Vo svete sa o drogách veľa hovorí — na uliciach, v školách, na internete a v TV. Niečo z toho je pravda, niečo zase nie.

Veľa z toho, čo ľudia o drogách počujú, pochádza od tých, ktorí ich predávajú. Polepšení drogoví díleri priznali, že by boli povedali čokoľvek, len aby iní drogy kúpili.

Nenechajte sa oklamať. Na to, aby ste sa vyhli závislosti od drog a aby ste mohli pomôcť svojim priateľom, potrebujete pravdivé fakty. To je dôvod, prečo sme pre vás pripravili túto brožúrku.

Vaša spätná väzba je pre nás veľmi dôležitá, a preto sa tešíme na vaše podnety. Môžete nás navštíviť na stránke **slovenskobezdrog.sk** a poslať nám e-mail na **info@slovenskobezdrog.sk**.

NAŠA DROGOVÁ KULTÚRA

Drogy sa stali súčasťou našej kultúry v polovici minulého storočia.

Popularizované v 60-tych rokoch prostredníctvom hudby a médií, drogy dnes prenikajú do všetkých oblastí spoločnosti.

Odhaduje sa, že 208 miliónov ľudí po celom svete konzumuje nelegálne drogy. Výsledky Národného prieskumu ohľadom užívania drog a zdravia, ktorý bol urobený v roku 2007 v Spojených štátoch, ukázali, že 19,9 milióna Američanov (alebo 8% populácie vo veku 12 a viac rokov) užilo za posledný mesiac pred týmto prieskumom nelegálne drogy.

Určite poznáte niekoho, koho priamo či nepriamo ovplyvňujú drogy.

Podľa prieskumu ESPAD, ktorý bol urobený na Slovensku v roku 2007, 19,3% študentov potvrdilo zníženie výkonnosti v škole v dôsledku užívania nelegálnych drog, 14,1% uviedlo problémy vo vzťahoch s rodičmi a 16,6% študentov uviedlo problémy vo vzťahoch s priateľmi.

Najčastejšie užívanou nelegálnou drogou zostáva marihuana. Podľa výskumu OSN z roku 2008, približne 3,9% svetovej populácie vo veku 15 až 64 rokov užíva marihuanu.

Mladí ľudia sú v súčasnosti vystavení účinkom drog v skoršom veku než kedykoľvek predtým. V prieskume ESPAD – Európskej školskej štúdie o alkohole a iných drogách

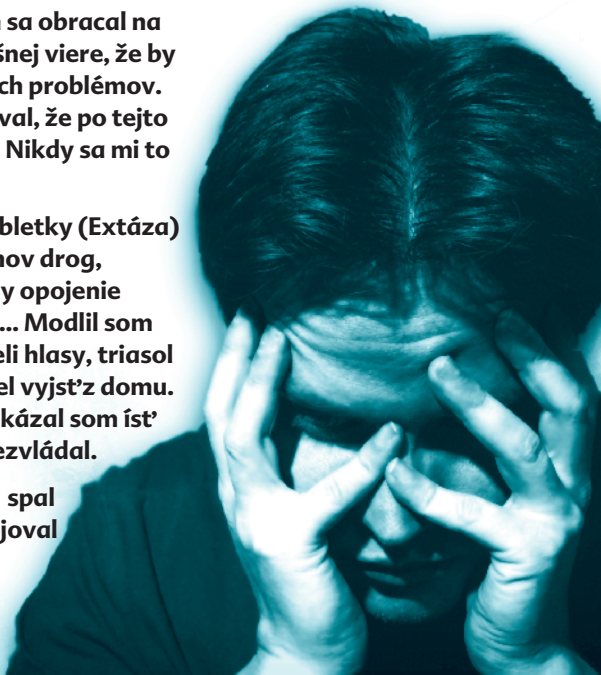
– 10% študentov uviedlo, že v dôsledku užívania nelegálnych drog mali sex bez ochrany a 7,6% slovenských študentov malo sexuálnu skúsenosť, ktorú ľutovali.

Nedávne výskumy urobené v Európe medzi 15 a 16-ročnými svedčia o tom, že užívanie marihuany sa pohybuje v rozmedzí od menej než 10% po viac než 40%, s najvyšším výskytom v Čechách (44%), za ním nasleduje Írsko (39%), Veľká Británia (38%) a Francúzsko (38%). V Španielsku a vo Veľkej Británii sa výskyt konzumácie kokaínu u 15 a 16-ročných pohybuje v rozmedzí od 4 do 6%. Užívanie kokaínu mladými ľuďmi vzrástlo aj v Dánsku, Taliansku, Španielsku, vo Veľkej Británii, Nórsku a Francúzsku.

Mojim cieľom v živote nebolo žiť... ale dostať sa do opojenia. Počas mnohých rokov som sa obracal na kokaín, marihuanu a alkohol vo falošnej viere, že by mi to mohlo nejako pomôcť utiecť od mojich problémov. Ale veci sa iba zhoršili. Stále som si opakoval, že po tejto poslednej dávke s tým navždy skončujem. Nikdy sa mi to nepodarilo. — John

Začalo to trávou, potom nasledovali tabletky (Extáza) a kyselina (LSD), zmesy všetkých druhov drog, niekedy som sa aj predávkoval, len aby opojenie trvalo dlhšie. Jednej noci som zažil zlý trip... Modlil som sa a nariekal, aby to odišlo, v hlave mi zneli hlasy, triasol som sa a celých šesť mesiacov som nevedel vyjsť z domu. Mal som pocit, že ma každý sleduje. Nedokázal som ísť medzi ľuďmi. Kriste! Ani šoférovanie som nezvládol.

Skončil som ako bezdomovec na ulici, žil a spal som v kartónovej krabici, žobral som a bojoval o kus jedla. — Ben.

PREČO ĽUDIA UŽÍVAJÚ DROGY?

Ľudia užívajú drogy, pretože chcú vo svojom živote niečo zmeniť.

Tu je niekoľko príčin, prečo mladí ľudia užívajú drogy:

- Aby zapadli do kolektívu
- Aby unikli alebo sa uvoľnili
- Aby sa zbavili nudy
- Aby vyzerali dospelo
- Aby sa vzopreli spoločenským pravidlám
- Aby experimentovali

Myslia si, že drogy sú riešením. Avšak napokon sa drogy stanú ich problémom.

Akokoľvek ťažké môže byť čeliť vlastným problémom, následky užívania drog sú vždy horšie než problém, ktorý sa človek snaží nimi vyriešiť. Skutočným riešením je poznať fakty a nie začať užívať drogy.

AKO DROGY ÚČINKUJÚ?

Drogy sú v podstate jedy. Ich účinok určuje užité množstvo.

Malé množstvo stimuluje (zrýchli a naštartuje vás). Väčšie množstvo účinkuje ako sedatívum (spomalí vás). A ešte väčšie množstvo spôsobí otravu a môže človeka zabiť.

Toto platí pre každú drogu. Líšia sa iba množstvom potrebným na dosiahnutie príslušného účinku.

Ale mnohé drogy spôsobujú aj niečo iné: priamo ovplyvňujú myseľ. Môžu skresliť pohľad človeka na dianie okolo neho, následkom čoho môže byť konanie daného

človeka čudné, iracionálne, nenáležité a dokonca deštruktívne.

Drogy blokujú všetky pocity — tie žiaduce aj tie nežiaduce. Takže drogy síce poskytujú krátkodobú pomoc tým, že uľavujú od bolesti, zároveň však ničia schopnosti a ostražitosť človeka a zatemňujú jeho myslenie.

Lieky sú drogy, ktorých cieľom je zrýchliť alebo spomaliť, alebo zmeniť činnosť telesných funkcií v snahe tieto funkcie zlepšiť. Niekedy sú potrebné. Avšak stále sú to drogy: účinkujú ako stimulanty alebo sedatíva a privysoké dávky vás môžu zabiť. Takže ak neužívate lieky tak, ako by sa mali užívať, môžu byť rovnako nebezpečné ako nelegálne drogy.

DROGY OVPLYVŇUJÚ MYSEĽ

Zvyčajne, keď si človek na niečo spomenie, myseľ pracuje veľmi rýchlo a informácia prichádza k človeku rýchlo. Ale drogy zastierajú pamäť a vytvárajú v nej prázdne miesta. Keď sa človek snaží získať informácie z tejto zahmlenej spleti, nedokáže to. Drogy u človeka vyvolávajú pocit, že je pomalý alebo hlúpy a sú príčinou jeho zlyhaní v živote. A on má v živote viac zlyhaní a život sa stáva ťažším, a tak chce viac drog, aby mu pomohli vyrovnať sa s týmto problémom.

Drogy ničia tvorivosť:

Jedným z klamstiev o drogách je, že sa človek vďaka nim stáva viac tvorivým. Pravda je úplne iná.

Človek, ktorý je nešťastný, môže začať užívať drogy v nádeji, že bude šťastný, ale nefunguje to. Drogy dokážu v človeku prebudiť falošný pocit šťastia, ale keď ich účinok pominie, človek sa prepadáva ešte hlbšie ku dnu než bol predtým. Emočný pokles je zakaždým hlbší a hlbší. Nakoniec drogy zničia všetku tvorivosť, ktorú človek má.

Celý ten čas, čo som bol na drogách, som si myslel, že mám svoj život pod kontrolou a že je skvelý. Zničil som však všetko, čo som vybudoval a za čo som v živote bojoval. Zničil som všetky vzťahy s priateľmi, ktorí nedrogovali, aj s mojou rodinou, takže okrem kamarátov závislákov mi neostal nikto. Každý deň sa točil okolo jedinej veci — zohnať prachy na drogy. Bol by som urobil čokoľvek, len aby som mal môj milovaný metamfetamín — stal sa jedinou vecou, ktorá ma v živote zaujímala. — Pat

Zdalo sa mi, že keď si vypijem, viem sa oveľa lepšie zabaviť. Krátko potom (ako som začala piť) mi ukázali marihuanu... Neskôr, keď som sa potíkala v dome u kamaráta a fajčila marihuanu, niekto z tašky vytiahol kokaín. Šnupanie kokaínu sa čoskoro stalo mojim denným zvykom. Kradla som peniaze z firmy mojich rodičov a od starých rodičov, aby som bola schopná denne finančne pokryť moju potrebu alkoholu, kokaínu, marihuany a LSD. Potom som sa dostala k OxyContinu a začala som ho užívať pravidelne. Kým som si uvedomila, že som závislá, šnupanie OxyContinu sa stalo súčasťou mojej dennej rutiny. Potrebovala som niečo silnejšie, a tak som sa dostala k heroínu. Nič ma nevedelo zastaviť, keď som sa potrebovala dostať „tam hore“. Moja závislosť vyhrávala. Vždy, keď som sa snažila dostať von z toho začarovaného kruhu, fyzická žiadosť ma vrhla späť po ďalšiu dávku. — hovorí Edith

FAKTY O BEŽNĚ UŽÍVANÝCH DROGÁCH

Fakty o týchto bežne užívaných drogách boli zostavené na základe referencií uvedených na konci tejto brožúrky. Sú tu zahrnuté, aby vám poskytli pravdu o tom, čo tieto drogy sú a ako pôsobia.

* MARIHUANA	STRANA 12
* ALKOHOL.....	STRANA 14
* EXTÁZA.....	STRANA 16
* KOKAÍN & CRACK KOKAÍN	STRANA 18
* KRYŠTALICKÝ METAMFETAMÍN & METAMFETAMÍN.....	STRANA 20
* INHALANTY.....	STRANA 22
* HEROÍN	STRANA 24
* LSD	STRANA 26
* ZNEUŽÍVANIE LIEKOV NA LEKÁRSKY PREDPIS	STRANA 28

MARIHUANA

Marihuana sa zvyčajne šúľa do cigarety nazývanej „joint“ alebo klinec. Tiež sa varí a pije ako čaj alebo sa primiešava do jedla, či fajčí pomocou vodnej fajky, ktorej sa hovorí bongo.

Na Slovensku je asi 299 500 mladistvých vo veku 15 – 19 rokov, ktorí sa už dostali do kontaktu s drogou. Prieskum ESPAD

POULIČNÉ NÁZVY:

• Mariška	• Boom	• Húlenie
• Joint	• Gangster	• Fet
• Tráva	• Kif	• Marianka
• Burina	• Majoránka	
• Dym	• Ganja	
• Mary Jane	• Super	
• Skunk	skunk	

— Európskej školskej štúdie o alkohole a iných drogách — 2007. Vzhľadom k tomu, že v krajine žije celkovo okolo 680 000 mladistvých, skúsenosť s nelegálnou drogou mal takmer každý druhý.

V dnešnej dobe je marihuana oveľa silnejšia a účinnejšia než kedykoľvek predtým. Vďaka pestovateľským technikám a výberu semien bola vyšľachtená oveľa silnejšia droga. A výsledok? Rapídne zvýšený počet návštev mladých fajčiarov marihuany na pohotovostiach.

Pretože s užívaním sa tolerancia (odolnosť organizmu voči droge) zvyšuje, marihuana môže viesť užívateľov ku konzumovaniu silnejších drog v snahe dosiahnuť rovnaký účinok. Keď začnú účinky slabnúť, užívateľ

môže začať užívať oveľa silnejšie drogy, aby sa zbavil nechcených stavov, ktoré ho podnietili k braniu marihuany, s ktorou začínal. Samotná marihuana nevedie ľudí k iným drogám: ľudia ich berú, aby sa zbavili nechcených situácií alebo pocitov. Droga (marihuana) zamaskuje problém, ale len dočasne (kým je jej účinok silný). Akonáhle opojenie pominie, prvotný problém, nechcený stav alebo situácia, sa vracia a to oveľa intenzívnejšie než to bolo pred užívaním drogy. Užívateľ potom začne vyhľadávať silnejšie drogy, keďže marihuana už „nefunguje“.

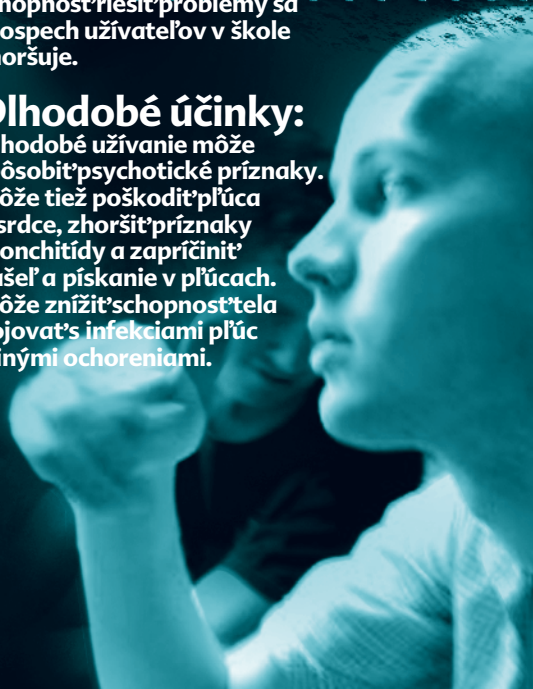
Krátkodobé účinky:

Strata koordinácie a dezorientácia v čase, zrakové a sluchové halucinácie, nespavosť; začervenanie očí, zvýšená chuť do jedla a uvoľnené svalstvo. Srdcový rytmus sa zrýchľuje. V skutočnosti sa môže zvýšiť riziko infarktu u užívateľa počas prvej hodiny po fajčení marihuany päťnásobne. Vzhľadom na oslabenú pamäť a zmenšenú

schopnosť riešiť problémy sa prospech užívateľov v škole zhoršuje.

Dlhodobé účinky:

Dlhodobé užívanie môže spôsobiť psychotické príznaky. Môže tiež poškodiť pľúca a srdce, zhoršiť príznaky bronchitídy a zapríčiniť kašeľ a pískanie v pľúcach. Môže znížiť schopnosť tela bojovať s infekciami pľúc a inými ochoreniami.

ALKOHOL

POULIČNÉ NÁZVY:

- Chľast
- Ožieračka
- Mok
- Pitie
- Pálenka
- Tvrdé
- Džús

Alkohol utlmuje váš centrálny nervový systém (mozog a miechu), odstraňuje zábrany* a zhoršuje schopnosť posudzovať veci. Pitie väčšieho množstva alkoholu môže spôsobiť kómu či dokonca smrť. Miešanie alkoholu s inými liečivami alebo drogami z ulice môže mať smrteľné následky. Alkohol vplyva na váš mozog a jeho požívanie vedie k strate koordinácie, spomaleným reflexom a skreslenému videniu, výpadkom pamäti a strate vedomia. Telá dospievajúcich sú stále v procese rastu a alkohol má u mladých ľudí väčší vplyv na stav fyzickej a duševnej pohody než u dospelých.

Krátkodobé účinky:

Pocit tepla, sčervenená koža, oslabený úsudok, nedostatok koordinácie, zle zrozumiteľná reč, strata pamäti a schopnosti chápať. Intenzívne pitie alkoholu zvyčajne končí „opicou“, bolesťami hlavy, nevoľnosťou, úzkosťou, slabosťou, triaškou a niekedy aj zvracaním.

Dlhodobé účinky:

Vznik tolerancie na mnohé z nepríjemných účinkov alkoholu a následná schopnosť piť ešte viac. Toto vedie k zhoršovaniu fyzického stavu, vrátane poškodenia pečene a zvýšeného rizika vzniku srdcových ochorení. Tehotná žena môže porodiť dieťa s vrodenými chybami postihujúcimi srdce, mozog a iné životne dôležité orgány. Môže vzniknúť závislosť. Ak niekto náhle prestane s pitím alkoholu, dostavia sa abstinenčné príznaky. Ich rozsah je od nervozity, nespavosti, potenia, nechuti do jedla až po kŕče a niekedy i smrť. Užívanie alkoholu môže taktiež viesť k násiliu a konfliktom v medziľudských vzťahoch.

* zábrany: myšlienky alebo zásady, ktoré zabraňujú človeku v konaní niečoho.

EXTÁZA

POULIČNÉ NÁZVY:

- Éčko
- XTC
- X
- Adam
- Hug
- Fazuľky
- Jasnosť
- Pilulka lásky
- Droga lásky

Extáza sa zvyčajne požíva orálne vo forme tabletiek alebo kapsúl. Užitie viac ako jednej dávky sa nazýva „bumping“.

Extáza je syntetická (človekom vyrobená) droga, ktorá sa vyrába v laboratóriu. Výrobcovia môžu pridať do drogy čokoľvek, napríklad kofeín, amfetamín* a dokonca i kokaín. Extáza je nelegálna a jej účinky sú podobné účinkom halucinogénov a stimulantov. Tabletky môžu byť vyrobené v rôznych farbách a s rôznymi obrázkami. Miešanie extázy s alkoholom je veľmi nebezpečné a môže mať aj smrteľné následky.

Stimulačné účinky drog ako je napríklad extáza umožňujú používateľovi dlho tancovať a ak sa užitie drogy skombinuje s horúcim a preplneným prostredím, aké bývajú na tanečných večierkoch, môže nastať veľká dehydratácia organizmu a následné zlyhanie srdca alebo obličiek.

Krátkodobé účinky:

- Oslabený úsudok
- Falošný pocit náklonnosti
- Zmätenosť
- Depresia
- Nespavosť
- Stavby úzkosti
- Paranoja†
- Túžba po droge
- Svalové napätie
- Mimovoľné zatínanie zubov
- Nevoľnosť
- Rozmazané videnie
- Slabosť
- Triaška alebo pot

Dlhodobé účinky:

- Opakované užívanie spôsobuje dlhodobé a pravdepodobne trvalé poškodenie mozgu, poškodzujúc schopnosť úsudku a myslenia.

* amfetamín: stimulant centrálnej nervovej sústavy, často nazývaný „speed“.

† paranoja: podozrievavosť, nedôvera alebo strach z ostatných ľudí.

Extáza zo mňa urobila blázna.
Jedného dňa som zahryzla do
pohára, akoby to bolo jablko.

Musela som mať ústa plné kusov
skla, aby som si uvedomila, čo
sa so mnou deje.

Inokedy som
zase asi hodinu
zubami šklbala
uteráky.

— Ann

KOKAÍN & CRACK KOKAÍN

Kokaín a crack kokaín sa môžu užívať orálne (v tabletkách), nosom (šnupanie), injekčne pomocou striekačky, alebo v prípade cracku, vdychovaním výparov, ktoré vznikajú pri zohrievaní drogy.

Výrazy, ktoré sa zvyknú používať na opísanie požitia drogy sú žuvanie, šnupanie, pichanie (injekčne do veľkých žíl) a fajčenie.

Slovo *kokaín* označuje drogu v podobe prášku (kokaín) a v kryštalickej podobe (crack).

POULIČNÉ NÁZVY:

- Koks
- Crack
- Vločka
- Kamene
- Sneh
- Charlie
- Čuchnutie

Sú vyrobené z rastliny s názvom koka, a rovnako ako metamfetamín,* kokaín vytvára u človeka najväčšiu psychologickú závislosť zo všetkých drog.

Krátkodobé účinky:

Kokaín navodzuje krátkodobý pocit intenzívneho opojenia, ktorý je okamžite nahradený opačným stavom – intenzívnymi pocitmi depresie, nepokoja a túžby po ďalšej dávke drogy. Ľudia, ktorí užívajú kokaín, často nejedia ani nespia tak, ako by mali. Mávajú zrýchlený srdcový rytmus a svalové kŕče. Dostávajú sa do paranoidných stavov, hnevu, pocitov nepriateľstva a úzkosti, a to dokonca i vtedy, keď nie sú „v opojení“.

* metamfetamín: vysoko návykový stimulant centrálnej nervovej sústavy.

Dlhodobé účinky:

Okrem vyššie uvedených účinkov, kokaín spôsobuje podráždenosť, výkyvy nálad, nervozitu, paranoju a sluchové halucinácie. S užívaním sa tolerancia (odolnosť) tela voči droge zvyšuje, takže pre rovnako silné „opojenie“ je nutné užiť čoraz väčšie množstvo drogy.

Dojazd (koniec účinkov opojenia) spôsobuje ťažkú depresiu, ktorá býva hlbšia a hlbšia po každej dávke. Môže to zájsť tak ďaleko, že človek urobí čokoľvek, aby sa dostal k droge – dokonca sa môže dopustiť vraždy. A ak sa nedostane k droge, depresia sa tak prehĺbi, že závislého môže dohnať k samovražde.

KRYŠTALICKÝ METAMFETAMÍN & METAMFETAMÍN

POULIČNÉ NÁZVY:

- Speed
- Metamfetamín
- Kryštál
- Cvok
- Tweak
- Zrýchľovač
- Ľad
- Sklo
- Tina
- Kremeň

Kryštalický metamfetamín a metamfetamín sa inhalujú, fajčia alebo sa podávajú injekčne. Nízke dávky sú vo forme piluliek.

Kryštalický metamfetamín je jednou z foriem metamfetamínu, ktorá je podobná malým úlomkom skla, či žiarivým bledomodrým kamienkom. Na ulici sa tiež nazýva „ľad“, „kryštál“, „sklo“ a má veľa iných mien. Tento človekom vyrobený syntetický stimulant je veľmi silný a návykový a vyvoláva agresivitu a sklony k násiliu alebo psychotické správanie. Mnohí užívatelia uvádzajú vznik závislosti už po prvej dávke, ktorú užili. Ide o jednu z najťažšie liečiteľných závislostí.

Krátkodobé účinky:

Medzi negatívne účinky patrí narušený spánok, hyperaktivita, nevoľnosť, falošná predstava sily, zvýšená agresivita a podráždenosť. Môže spôsobiť zníženú chuť do jedla a stratu hmotnosti. Vyššie dávky spôsobujú silnejší „nával“ sprevádzaný zvýšeným vzrušením a niekedy násilím. Medzi ďalšie účinky patrí nevoľnosť, zmätenosť, halucinácie, úzkosť a paranoja. Môže spôsobiť kŕče vedúce až k smrti.

Dlhodobé účinky:

Zvýšený srdcový tep a krvný tlak, poškodené krvné cievy, mozgová porážka, srdcová arytmia, zlyhanie kardiovaskulárneho systému (patria sem srdce a krvné cievy) alebo smrť. Môže spôsobiť poškodenie pečene, obličiek a pľúc. Užívatelia môžu utrpieť poškodenie mozgu, vrátane poškodenia pamäti a rastúcej neschopnosti abstraktne myslieť. Tí, ktorí s užívaním prestanú, sú zvyčajne vystavení výpadkom pamäti a extrémnym výkyvom nálady.

Kryštalický metamfetamín bola droga, ktorú som si vybral, ale boli na výber aj iné, lacné, ľahko dostupné a užitočné a rýchlo návykové. Raz som to skúsil a HOP! Bol som závislý. Jedna z vecí, ktoré to najviac ovplyvnilo, bola moja kariéra hudobníka. Mal som úžasnú skupinu, hrali sme super muziku, v kapele som mal skvelých členov, ktorí neboli len takí obyčajní členovia, ale najlepší priatelia. Všetko sa to však zmenilo, keď som začal užívať metamfetamín. — Brad

INHALANTY

POULIČNÉ NÁZVY:

- Poppery
- Malé tanky
- Smiechotvorný plyn
- Nával

Do skupiny inhalantov zahŕňame chemické látky, ktoré možno nájsť v obchodoch s domácimi potrebami, akými sú napríklad aerosolové spreje, čistiace prostriedky, lepidlá, náterové farby, riedidlá, odlakovače, dusitan amylnatý* a plyny do zapaľovačov. Tieto látky sa fetujú alebo „čuchajú“ (spôsob inhalovania výparov).

Inhalanty ovplyvňujú mozog. Keď sa tieto látky alebo výpary inhalujú cez nos či ústa, môžu spôsobiť trvalé telesné a mentálne poškodenie organizmu. Ochudobňujú telo o kyslík a spôsobujú nepravidelný a zrýchlený rytmus srdca. Ľudia, ktorí užívajú inhalanty môžu stratiť čuch, trpia nevoľnosťou a krvácaním z nosa a môžu sa u nich vyvinúť problémy s pečeňou, pľúcami a obličkami. Trvalé užívanie vedie k úbytku svalovej hmoty, svalového tonusu a sily. Inhalanty môžu tiež

spôsobíť, že ich užívateľ nebude schopný normálne chodiť, rozprávať a myslieť. Veľká časť škôd je spôsobená na mozgovom tkanive pri vdychovaní toxických výparov do nosovej dutiny.[†]

Krátkodobé účinky:

Okrem vyššie uvedeného môžu inhalanty zapríčiniť úmrtie užívateľa v dôsledku infarktu alebo udusenía, keď vdychované výpary nahradia kyslík v pľúcach a centrálnej nervovej sústave. Človek pod vplyvom inhalantov môže tiež náhle konať s neobvyklou agresivitou.

Dlhodobé účinky:

Môže viesť k úbytku svalovej hmoty ako i svalového tonusu a sily. Môže trvalo poškodiť telo a mozog.

* dusitan amylnatý: bledožltá tekutina používaná na otvorenie alebo rozšírenie krvných ciev, niekedy zneužívaná ako stimulant.

† dutina: jeden z otvorov na prednej strane lebky, cez ktorý človek dýcha pomocou nosa.

HEROÍN

A woman with long dark hair is shown from the chest up, looking down at her left arm. She is holding a syringe and injecting a substance into her elbow. The background is dark and out of focus.

POULIČNÉ NÁZVY:

- Kôň
- Herák
- Háčko
- Skag
- Fet
- Hnedý cukor

Heroín sa obvykle aplikuje injekčne, fajčí sa alebo šnupe. Je vysoko návykový. Heroín rýchlo zasahuje mozog, spomaľuje myslenie a reakcie a oslabuje schopnosť rozhodovať sa. Nepriaznivo ovplyvňuje pamäť.

Pichanie si drogy do žíl môže vytvoriť riziko prenosu AIDS, hepatitídy (ochorenie pečene) a iných ochorení spôsobených infikovanými ihlami. Tieto zdravotné problémy môžu byť taktiež prenesené na sexuálnych partnerov a novorodencov. Násilie a zločiny sú ďalšími dôsledkami užívania heroínu.

Krátkodobé účinky:

Ľudia, ktorí užívajú drogy, majú zahmlené mentálne funkcie, trpia nevoľnosťou a vracaním.

Uvedomovanie si bolesti môže byť u nich potlačené. U tehotnej ženy môže nastať spontánny potrat. Činnosť srdca slabne a dýchanie je kriticky spomalené, čo niekedy vedie až k smrti.

Dlhodobé účinky:

Zjazvené a/alebo zúžené žily, bakteriálne infekcie krvných ciev, srdcových chlopní, vredy a iné infekcie jemného tkaniva, ochorenia pečene alebo obličiek. Užívanie drog môže spôsobiť pľúcne problémy. Zdieľanie ihl či so spoločným užívaním spojená možnosť vzájomnej výmeny telesných tekutín môže vyústiť do hepatitídy, AIDS a iných vírusových ochorení šíriacich sa krvou.

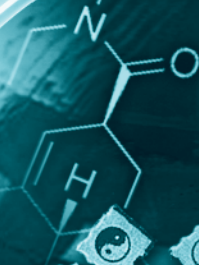
LSD

POULIČNÉ NÁZVY:

- LSD
- Kyselina
- Pijak
- Nebeská modrá
- Purpurové srdce
- Kalifornské slnko
- Papierik
- Bodky

LSD sa predáva vo forme tabliet, kapsúl či kvapaliny. Bežne sa pridáva do savého papiera, ktorý je následne rozdelený na malé ozdobené štvorčeky. Každý štvorček predstavuje jednu dávku.

LSD je stále jednou z najúčinnnejších chemických látok s vplyvom na zmenu nálady a získava sa z extrémne jedovatých húb, plesne, ktorá rastie na raži a iných druhoch obilia. Malé množstvo môže navodiť účinok trvajúci 12 a viac hodín.

Krátkodobé účinky:

Rozšírené zreničky očí, zvýšená telesná teplota, zvýšený srdcový tep a tlak krvi, potenie, strata chuti do jedla, nespavosť, sucho v ústach, triaška. Po užití LSD môžu človeka prepadnúť ťažké a desivé myšlienky a pocity, strach a strata kontroly, strach zo šílenstva a smrti a pocity beznádeje.

Dlhodobé účinky:

Spomienky a spätné vybavovanie si zážitkov z obdobia LSD tripu sa môžu objavovať ešte dlho po tom, ako bola droga užitá a jej zjavné účinky už dávno odzneli. Samotný trip zvyčajne končí po približne 12 hodinách, ale niektorí užívatelia uvádzajú dlhodobé psychózy.

LIEKY NA PREDPIS

Zneužívanie liekov na predpis sa stalo oveľa vážnejším problémom než väčšina drog v uliciach. Lieky proti bolesti, lieky na upokojenie, antidepresíva, tabletky na spanie a stimulanty sa môžu zdať ako bezpečné, keďže ich predpisujú lekári, no majú rovnakú silu a sú rovnako návykové ako heroín či kokaín, ktoré sa predávajú na uliciach. Napríklad liek proti bolesti Oxykodon (OxyContin)

je rovnako silný ako heroín a jeho účinok je tiež prirovnateľný. Nepretržité užívanie liekov proti bolesti, utišujúcich liekov („tlmičov“), stimulantov („zrýchľovačov“) alebo antidepresív môže viesť k závislosti a bolestivým abstinенčným príznakom u tých, ktorí skúšajú prestať.

Je tu uvedených len niekoľko účinkov týchto drog.

Lieky proti bolesti: Oxykodon (OxyContin), Fentanyl, Morfín, Percodan, Demerol sú niektoré z dlhého zoznamu liekov proti bolesti. Medzi ich účinky patrí spomalené dýchanie, nevoľnosť a bezvedomie. Ich zneužívanie môže viesť k závislosti.

Utišujúce lieky: Medzi lieky, ktoré spomaľujú funkcie vášho mozgu a nervovej sústavy patria Xanax, Zyprexa, Amytal, Seconal, Valium a veľa ďalších. Medzi účinky patria problémy so srdcom, zvyšovanie telesnej hmotnosti, únava* a nezrozumiteľná reč. Pretrvávajúce užívanie môže viesť k závislosti.

Stimulanty: Tieto lieky zrýchľujú váš srdcový rytmus a dýchanie a sú veľmi podobné „speedu“ a kokaínu. Patrí medzi ne Ritalín, Adderall, Concerta a lieky známe ako „benzedríny“. Medzi ich účinky patrí

zvýšený krvný tlak a srdcový rytmus, nepriateľstvo a paranoja.

Antidepresíva: Prozac, Paxil, Zoloft a Celexa sú niektoré z bežne používaných antidepresív. Medzi ich účinky patrí srdcová arytmia, paranoidné reakcie, násilné či samovražedné myšlienky a halucinácie. Dlhodobé užívanie môže viesť k závislosti.

Lieky proti bolesti, utišujúce lieky a antidepresíva sú v Spojených štátoch zodpovedné za väčší počet úmrtí spôsobených predávkovaním než kokaín, heroín, metamfetamín a amfetamíny dokopy.

* únava: extrémna fyzická alebo psychická vyčerpanosť.

Čo vám povedia díleri

V rámci prieskumu medzi tínedžermi, ktorý zisťoval, čo ich predovšetkým viedlo k užívaniu drog, 55% z nich odpovedalo, že boli pod nátlakom priateľov. Chceli byť „cool“ a obľúbení. Díleri to vedia.

Budú sa k vám správať ako priatelia a ponúknu sa, že vám „pomôžu“ s „niečím, čo vás postaví na nohy“. Droga vám „pomôže zapadnúť“ alebo „vás urobí cool“.

Drogoví díleri vám s vidinou balíka, ktorý im to vynesie, nahovoria čokoľvek, len aby ste si drogu kúpili.

Povedia vám, že „kokaín zmení váš život na jednu veľkú párty a že „heroín je teplá prikrývka“. Ak si vezmete extázu, „dostanete do postele množstvo báb“.

Nedbajú o to, či drogy zruinujú váš život alebo nie, pokiaľ sa na vás nabalia. Jediné, o čo im ide, sú peniaze. Bývalí díleri priznali, že svojich zákazníkov považovali za „figúrky v šachovej hre“.

Poznajte fakty o drogách. Urobte vlastné rozhodnutia.

Milióny výtlačkov brožúrok ako je táto v 22 rôznych jazykoch boli rozdane ľuďom po celom svete. Ako sa na ulici objavujú nové drogy a ako sa o ich účinkoch dozvedáme nové informácie, vydané brožúrky aktualizujeme a vytvárame nové.

Brožúrky vydáva Nadácia Svet bez drog, nezisková verejnoprospešná organizácia so sídlom v Los Angeles v Kalifornii.

Nadácia poskytuje svojej medzinárodnej

sieti, zameranej na prevenciu užívania drog, vzdelávacie materiály, poradenstvo a koordinuje ju. Pracuje s mládežou, rodičmi, pedagógmi, občianskymi združeniami a vládnymi organizáciami – s každým, kto má záujem pomáhať ľuďom viesť život bez drog.

REFERENCIE

Údaje, ktoré sú použité v tejto brožúrke pochádzajú z týchto zdrojov:

European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction, 2007 Annual Report

“Drug Facts, Did You Know?” Drugs and the Environment, October 2004

“Results from the 2007 National Survey on Drug Use and Health: Fact Sheet.”

AlcoholScreening.org

Office of National Drug Control Policy

“New Initiative Harnesses Power of Teens, Parents to Stop Teen Drug Use,” Media Campaign, News Room, 29 January 2004

Office of National Drug Control Policy, National Youth Anti-Drug Media Campaign, 3 October 2004

“Help for Parents: Is Your Child Using Drugs? How to Find Out,” Partnership for a Drug-Free America, 12 October 2004

Substance Abuse and Mental Health Services Administrations, U.S. Department of Health and Human Services

UN Office of Drugs and Crime World Drug Report 2008

European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction Statistical Bulletin 2008

“Treatment Episode Data Set (TEDS) Highlights—2006”

“CDC Survey: As Many Teens Smoke Marijuana as Cigarettes, Cigarette Use Dropping Faster,” 5 June 2008

PHOTO CREDITS:

Page 8: Alamy (left); Page 15: istockphoto.com/Lisa Young; Page 26: Luke Peters.

FAKTY, KTORÉ MUSÍTE POZNAŤ

Táto brožúrka je jednou zo série publikácií, ktoré prinášajú fakty o marihuane, alkohole, extáze, kokaíne, crack kokaíne, metamfetamíne a kryštalickom metamfetamíne, inhalantoch, heroíne, LSD a o zneužívaní liekov na lekársky predpis. Keď si ich človek prečíta, dozvie sa o drogách dosť na to, aby sa dokázal rozhodnúť pre život bez nich.

Ak chcete získať viac informácií alebo viac výtlačkov tejto alebo ďalších brožúrok z tejto série, kontaktujte:

Foundation for a Drug-Free World
1626 N. Wilcox Avenue, #1297
Los Angeles, CA 90028 USA

drugfreeworld.org
info@drugfreeworld.org
1-888 NOTODRUGS
(1-888-668-6378)

Slovensko bez drog, o.z.
Žilinská 8
811 05 Bratislava

info@slovenskobezdrog.sk
www.slovenskobezdrog.sk